

[Lizzie Lichtenberg]

rådet, og her er selvejende institutioner og deres bestyrelser et vældig godt eksempel.

Befolkningsudviklingen skaber behov for andre fordelingsnormer. Opgaven, der skal løses, er på både de sociale, de økonomiske og de etiske områder. Fornylelsen af ældrepolitikken må tage udgangspunkt i de ældres egne ressourcer og bryde med den opfattelse, at ældrepolitik i første række er et spørgsmål om det offentliges tildeling af foranstaltninger efter visse behovskriterier. Det organiserede omsorgsarbejde er bevidst eller ubevidst bygget på den vedtagelse, at ældre kun kan nyde, hvilket i allerhøjeste grad umyndiggør pensionisterne. Denne vedtagelse medfører, at der ikke rigtig bliver plads til pensionisten som menneske, et menneske, der kan give og modtage, yde og nyde. Enhver har behov for altid at yde noget, at kunne bidrage, at give. Der bliver arbejdet ud fra de behov, vi tror pensionisterne har, og på den anden side bestemmer vi også deres behovsmønstre.

Der er brug for en ændret indstilling til de ældre og det at blive ældre, til en mere positiv holdning til alderdommen. Aldrig i historien har ældre mennesker været så erfarne, så veluddannede, oplyste og livskraftige som i dag. De har oplevet hele den industrielle udvikling; de erfaringer og færdigheder, de har tilegnet sig, vil være uundværlige i vort samfund. Vi har ikke råd til at kassere denne viden, for den kan bidrage til en bedre forståelse af den igangværende udvikling.

Socialministerens opfordring til privatisering opfatter jeg som en opfordring og udfordring til de ældre om at tage ansvar for sig selv, at de ældres egne organisationer og andre frivillige organisationer i højere grad får mulighed for og tilskyndelse til at virke i samspil med den offentlige bistand.

Selv om det er nødvendigt, at velfærds- og trykkesystemet organiseres, kan det ikke erstatte det menneskelige engagement, det ene menneskes følelse af ansvar for sit medmenneske, den menneskelige varme, som verden ikke kan undvære, hvis den da skal være menneskenes verden.

Henrik Toft (V):

Som indledning til venstres bidrag til debatten om ældrekommissionens tre delrapporter vil jeg gerne stille et spørgsmål: er der ikke noget forkert i den stærke opdeling, som vi efterhånden har fået mellem forskelli-

ge aldersgrupper? Vi har haft en børnekommission, der sidder en ungdomskommission, og et resultat af debatten her i dag kunne måske blive, at der skal nedsættes en kommission til at undersøge muligheden for et kortere tidsrum mellem ungdom og pensionsalder.

Skulle vi ikke langt hellere stræbe efter mindre skarpe opdelinger mellem de forskellige aldre? Heri ligger nemlig også indgangen til en mere fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, som der lægges op til i rapporterne og i redegørelsen.

Venstre kan nemlig være meget enig i, at det er hensigtsmæssigt at give bedre betingelser for at smidiggøre overgangen fra arbejde til pensionisttilværelse. Opgaven hermed retter sig også mod andre end folketinget, men hvor der lovgivningsmæssigt kan hjælpes med, bør vi have det frem. Det forholder sig nemlig sådan, at den bratte overgang fra arbejde ofte giver store problemer. Derfor skal vi lette omstillingen, hvor det er muligt.

Samtidig kan det nævnes, at der her er tale om en ændring, som ikke koster noget, og mon vi ikke fra en ende af kan blive enige om, at der, sådan som der er lagt op til det fra socialministeren, ikke er råd til de helt store ændringer i de kommende år? Der er brug for, at vi nyvurderer opgaverne, men det forhindrer selvfølgelig ikke, at holdningerne til den indsats, der skal gøres, trækkes op her. Opgaven med at anvende knappe ressourcer stiller unægtelig også større krav til os. Hvor vi derfor kan finde gratis forbedringer, skal de selvfølgelig sættes i værk.

Her hører også naturligt ind at stimulere de ældres selvbestemmelse. Hvis de foranstaltninger, som de udsættes for, får en formynderisk karakter, vil det ofte skabe utilfredshed og aggressioner. Det er det modsatte, der er brug for. Det vil langt op i årene være muligt at trække på den enkeltes egen medvirken.

Her har jeg faktisk lyst til at nævne et andet Esther Møller-citat end socialministerens, nemlig at alle børn har brug for en bedstefar eller en bedstemor. I det hele taget: hvor der kan trækkes på en indsats af samkvemsmæssig og medmenneskelig karakter, vil det være områder, hvor vi kan have umådelig megen gavn af vores ældre medborgere, en gavn, som vi selvfølgelig ikke kan eller skal lovgive om. Jeg synes da også, det er noget positivt